

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino
vred in v Mariboru z
pošiljanjem na dom
za celo leto K 5.—
za pol leta „ 2.60
za četrť leta „ 1.30

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Deležniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 70 h.

Rokopisi se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natisne enkrat,
po 12 h, dvakrat 16 h,
trikrat 24 h.

Štev. 15.

V Mariboru, dne 13. aprila 1899.

Tečaj XXXIII.

Kam deželnovladni oddelek?

Naši rodoljubi imajo navado, da vse razprave, ki morejo našo narodnost le količkaj jačiti, tiščijo v središče: kar je vsega Slovenstva, v Ljubljano, kar je štajarskih Slovencev, v Celje.

Povzdignili smo že parkrat glas zoper to taktiko, ker smo prepričani, da je naravnost pogubna. In zakaj? Malo nas je, moč naša je razmeroma slaba, mnogo močnejši narodi tiščijo od zunaj na nas ter silijo proti naši sredini. Nemci in Lahi prodirajo vedno globlje v naše meso, vedno globlje v narod slovenski silijo s svojimi nemčevalnimi napravami. Iz tega pa vendar sledi, da bi morali mi z najmanj ravno toliko močjo tiščati proti mejam, sicer nam sovražnik lahko prodira proti sredini in nas kar igraje pokončava. Da ne govorimo več v podobi: mi imamo narodne naprave, ki jačijo narodni življenj, načeloma postavljati ob mejo; narodne opore, ki naj branijo, da se meja ne vdira, imajo stati ob meji ne pa v sredini. Nič bi ne bilo oporekati, ako bi Slovenci ne imeli mejačev, ki s tisoč prosvetnimi sredstvi ne prestano prodirajo v nas z namenom, da nas iztrebijo s sveta; ali prav zato, ker je naš narodni obstanek v največji nevarnosti, ima naša politika biti odločno sredobežna, odsredna. Središču še vedno preostaja preimenitna in hvaležna naloga, da opore, na koje tišči vsa sovražnikova sila, da jim daja potrebnih moči ter brani, da se ne polomijo. Da mora biti tako in ne drugače, zdi se nam tako samobesno, da bi prav za prav ne smelo biti

treba, radi tega tudi niti jedne besedice izgubiti. Ako bi na pr. nastalo vprašanje, kje naj štajarski Slovenci zahtevamo slovensko učiteljske, brez pomisleka bi morali reči: v Mariboru, ne pa v Celju, dasi prinašamo žrtev, ker je za večino prebivalstva Maribor bolj oddaljen od Celja. Ali višjim ozirom imajo se nižji podrejeni, in kaj je za naš narod pač važneje, nego da samega sebe ohrani! Maribor je ključ do germanizacije celega Spod. Štajarja. Tedaj ko bo Nemec prekoračil pri Mariboru Dravo, prekoračena bo naravna meja in germanizacija povspešena z nemškim kapitalom se bo razlila kakor povoden proti Celju. Število Slovencev moramo v Mariboru množiti vsakim načinom, da imamo tukaj tem več duševne in gmotne obrambe za mejo.

Da so naprave, po kojih se slovenski elementje vlečejo proti meji, za te-le narodne opore, to nadalje dokazovati, nam pač ni treba. Kdor le količkaj preudanja, pride do spoznanja sam.

Kar pravimo, ne pravimo prvokrat, stare reči pogrevamo, in vendar so morale zopet na dan, dasi nemara svoje čitatelje že dolgočasimo. Kaj pa nam daja k temu povod? Vsakdo ve, da štajarski Slovenci zahtevamo deželnovladni oddelek. «Proč od Gradca!» Ta klic odmeva po spodnještajarskih hribih in dolinah že dolgo in od dne do dne močnejše. Prav tako; stvar je dobro preudarjena, sicer v svojem početku le naravna posledica nemškega brezčloveškega odiranja in najkrutejšega tlačenja. «Slovenski Gospodar» je o tej misli pisal že mnogo, in tudi drugi

listi so njo razširjali ter za njo vneli. Ali navlaš «Slov. Gosp.» še doslej ni razpravljal, kako se ta ideja naj izvršuje, torej tudi ni razpravljal svojega mnenja z ozirom na kraj, kamor se slovenski oddelek deželne vlade naj položi; izrecno je prepustil prvo besedo slovenskim poslancem, ki se pa še o tej stvari, kolikor je nam znano, doslej vsaj na glas niso izjavili. In glej! Že v dveh listih, in sicer naših, smo brali, da štajarski Slovenci zahtevajo ustanovitev deželnovladnega oddelka v Celju. Kdo je to zahteval? Prisiljeni, da svoje mnenje glede na to točko naše zahteve izjavimo, izpovemo, da smo odločno za Maribor. Utemeljitev našega prepričanja, da imamo prav, prinesli smo v prvem delu tega-le spisa. Vedno se tarna, da se slovensko-nemška meja pomika proti jugu, vedno se kliče, da je treba pred vsem varovati meje, in nikogar ni, ki bi temu oporekal, in (sine ira et studio) gospoda, ki biva dalje proti sredini našega ozemlja, kaj rada mariborskim Slovincem očita, da dremljejo, ter ne izvršujejo narodne dolžnosti ob meji — in vendar se sliši glas: v Celje! Bog nam je priča, da v Mariboru narodne dolžnosti z ozirom na mejo mi sploh ne zanemarjamo, ali v primeri z nemškim silnim pritiskom nas je premalo, smo preslabi, prešibki; tam je lahko govoriti in očitati, kjer je le par nemškutarčkov; ali kjer jih mrgoli in se ima slovenska inteligenca pri belem dnevu s svetilnico iskati, tam je druga. Skrbite raj, da nas ojačite! Meji, če se naj obdrži, je treba močne opore. Deželnovladni oddelek torej v Maribor, mora se glasiti v našem programu.

Listek.

Jeruzalemsko romanje.

(Piše prof. J. Zidanšek.)

9. Marijino drevo v Matariji in obelisk v Heliopolu; dva znanca.

Še eden izlet moramo napraviti iz kajarskega mesta: v Matarijo k Marijinemu drevesu. Vozili smo se po železnici dobro uro skoz precej lepe kraje do postaje Matarije, kjer je sv. družina po svojem begu pred krutim Herodom nekaj časa prebivala. Tam kjer je Marija se svojim sv. detetom počivala, raste veliko košato drevo, z leseno ograjo obdano; če tudi to drevo ni iz onih starih časov, je vendar mogoče in verjetno, da je vzrastlo iz korenin tistega drevesa, kojega senca je sv. družino hladila. Vsi romarji postavili smo se okoli tega častitljivega drevesa in smo glasno molili lavretanske litanije, na čast Mariji, ki je toliko trpela v tem prognanstvu. Pa nekteri romarji se niso tu pametno obnašali, ki so z noži deblo obdelavali in listje z drevesa trgali, da bi tudi od tod svojim domačim kak spominek prinesli; tako ravnanje je zelo sebično in nerodno zato, ker če bi vsi romarji tako delali, ne bo seveda

v nekterih letih o Marijinem drevesu ne duha ne sluha več, dasi je še zdaj zares močno in veličastno.

Blizu tukaj nahaja se tudi studenec, ki je baje začel izvirati na prošnjo Marijino, da si je mogla utrujena sv. družina žejo ugasiti; čudno je na vsak način, da je samo v tem vodnjaku dobra pitna voda, drugače pa daleč na okoli nikjer; seveda smo romarji iz tega Marijinega studenca vodo zajemali in pili.

Kakih 10 minut proč od Marijinega drevesa pa zagledamo čuden spomenik; pravi se mu obelisk: velikansk kamen, visok kakor kakšen stolp in par metrov širok, štrli tu iz zemlje v zrak. Zdaj mi pa gotovo porečete: že vemo; kaj ne, tak je, kakor Pompejev steber v Aleksandriji? Ne; obelisk je sicer tudi le eden kamen, pa štirivoglat, in postaja proti vrhu vedno tanjši; Pompejev steber je pa povsod enako debel in okrogel, kar sem Vam bil v Aleksandriji pozabil povedati. Kaj pa hoče ta obelisk, ki zdaj tu celo osamljen stoji? ker pred več tisuč leti stali sta tukaj 2 dolgi vrsti, torej cel drevored takih, nekako sončnim žarkom podobnih, navpik postavljenih kamenov. Oj, to so v zgodovinskem oziru silno pomenljiva in zanimiva tla: tu je nekaj stalo imenitno egiptovsko mesto Heliopolis in velik, krasen tempel, posvečen sončnemu bogu; tu je bilo središče

ali visoka šola raznih učenostij in umetnostij in največi grški modrijani, kakor Solon, Pitagora, Plato, Eudoksos in Herodot prihajali so tu sem zajemat iz virov egiptovske modrosti; tu je bila doma Asenet, hči višjega duhovnika, ktero je moral vsled Faraonovega povelja egiptovski Jožef za ženo vzeti; tukaj se je tudi šolal in učil Mojzes in se tako nevedoma pripravljal na svoj važen poklic: za vodjo izraelskega ljudstva, kar omenja sv. Štefan v svoji pridigi (Djanje ap. 7, 22) rekoč: «In naučil se je Mojzes vse modrosti egiptovske, in bil je mogočen v besedah in v dejanju.» — Sicer so pa tudi judje imeli v tem okraju svoje svetišče, ker Onias, prognan sin velikega duhovnika, jim je dal sezidati v Leontopoli krasen tempel, ki je bil jeruzalemskemu zelo podoben.

Od te slavne preteklosti ne vidimo danes ničesar več; rodovitno polje razprostira se tam, kjer je nekaj sloveče «sončno mesto» stalo, ker kamenje se je deloma uporabilo za več kajarske stavbe, deloma pa je še v zemlji ali v Nilovem blatu pokopano. Samo eden obelisk še zaznamlja kraj starega mesta, ker vse druge njegove tovariše (obeliske) so daleč po svetu raznesli, 2 sta v Rimu, 1 v Carigradu, 1 pa v Parizu na Konkordia-trgu, na istem mestu, kjer so v francoski revoluciji glave odsekali svojemu

Deželni zbor štajarski.

Gradec, 5. aprila.

Da se nemštvo v Celji in okolici zmirom bolj pospešuje, izmislil si je deželni odbor jako izdaten pripomoček. Deželnemu zboru predlaga namreč sledeče: 1. Za nemški zavod (Studentenheim) v Celju se napravite 2 štipendiji po 300 gld., skupaj 600 gld. 2. V istem zavodu se vstanovi 10 štipendij po 150 gld., skupaj 1500 gld. 3. Na c. kr. gimnaziji v Celji se napravi 10 štipendij in sicer pet po 100 gld. in 5 po 80 gld. in sicer tako dolgo, dokler je gimnazija vravnana, kakoršna je zdaj! skupaj 900 gld. Vse te dobrote uživajo dijaki, ki so I. razred napravili na c. kr. gimnaziji celjski.

Deželni odbor vtemeljuje svoj predlog s tem, da se je bati radi V. razreda, ki se je letošnje šolsko leto ustanovil v Ptujju, da bi se vtegnilo skrócić število gimnazijcev na celjski višji gimnaziji.

To opravičenje je pa prav smešno. Saj priznava deželni odbor sam v istem predlogu, da se vsled tega, ker se je v Ptujem otvoril letos V. gimnazijski razred, nikakor ni skrcilo število nemških gimnazijev v Celji. Zajec tiči v drugem grmu. Strah jih je pred slovensko gimnazijo v Celju, zato plačujejo z denarji slovenskih davkoplačevalcev nemške dijake, da bi obiskovali gimnazijo v Celji. To je nov napad Nemcev na štajarske Slovence!

Slovenski minister.

Kakor znano, je sedanji finančni minister dr. Kaizl rodom Čeh. Vsled tega je samo-umevno, da je Slovanom naklonjen, v kolikor ga ne ovira nemško uradništvo. V Dalmaciji so imeli doslej finančni uradi za morski promet ladije samo z nemškimi in italijanskimi napisi. Na ukaz ministra dr. Kaizla pa je izdalo sedaj finančno ravnateljstvo naredbo, po kateri morajo biti na vseh finančnih ladjah v Dalmaciji tudi hrvatska imena. Seveda dr. Kaizl ni dal s tem nobene predprave Hrvatom, ampak samo golo pravico, katero so jim drugi ministri odrekli.

Posvetovanja Nemcev.

Ko so Slovani v zvezi s katoliškimi Nemci dobili v državnem zboru večino v roke, takrat so drugi nemški poslanci popolnoma izgubili mirno, razsodno mišljenje. Kakor paglavci, če jih razdražiš, začeli so v državnem zboru razbijati, kričati in se tepsti. Mislili so, da se bodo Slovani prestrašili ter dali naenkrat vajeti iz rok. A Slovani so

stali in še stojijo trdno. Nemci so uvideli, da s kričanjem nič ne opravijo. Zato so imeli zadnje dni na Dunaju skupna posvetovanja, da si sestavijo nadaljni program za svojo vojsko. Nočejo samo kričati še v bodoče, ampak tudi staviti zahteve. Toda Nemci so že zavozili in program pride prepozno.

Zavedna češka delavca.

Nemški občinski odbor v Husovicah je pisal, kakor poroča «Slovenski List», upravi rudnikov v Vsekazih, da bi odslovila dva rudarja, ker nista pošiljala svojih otrok v nemške šole v Husovicah. Toda odločna in zavedna češka delavca se nista uklonila zahtevi svojega delodajalca, da bi jela pošiljati svoje otroke v nemške šole. Ostavila sta raje zagrizena Prusaka, ter šla iskat dela drugam ter pošiljata svoje otroke še na dalje v poštene češke šole. Kako nasilni so pač ti pruski delodajalci! Za tisti košček kruha, ki ga delavec itak s krvavimi žulji zasluži, naj mu žrtvuje še svojo narodnost.

Zadružno gibanje.

Zadnji četrtek sta se vršila v Ljubljani dva shoda, na jednom so se slovenski kmetje navduševali za različne gospodarske zadruge, na drugem pa so slovensko-liberalna in nemškutarska gospoda zabavljala proti njim. Seveda se slovenski kmetje ne bodo dali zmotiti s praznimi zabavljicami. Če naši liberalci in nemškutarji ne bodo hoteli kmetu pomagati v boju za vsakdanji kruh, nič ne dé, slovenski kmet je dovolj razumen, da si sam pomaga. Sicer pa bodo katoliški slovenski možje vedno stali ob strani preveč zatiranih stanov.

Po Trstu hrepenijo.

V Rimu se je vršil mejnarodni časnikarski shod, katerega je obiskal tudi italijanski kralj Humbert. Ko se je razgovarjal s časnikarji, bil je posebno ljubezniv z urednikom tržaškega časnika «Il Piccolo», ga izpraševal o razmerah v Trstu in narodnem boju, ter mu baje parkrat prijateljski stisnil roko. Zdi se, da bi Italijani jako radi dobili Trst in tržaško obal v svoje roke. Nimajo slabega okusa! Toda, kaj ne, slovenski fantje in možje, italijanski pojacejni Vašemu cesarju ne bodo vzeli niti koščka zemlje, dokler še znate Vi puško nositi?

Draga vojska.

Zadnja vojska s Španijo bo stala Amerikane velikanske svote denarja. Poleg svote 60 milijonov, katere so morali plačati za nakup potrebnih vojakov, treba jim je po-

ravnati še nekaj naknadno predloženih računov. Toda, to še ni vse. Vsi v zadnji vojski ranjeni in sedaj za delo nesposobni vojaki so vložili prošnje za vpokojenje s primerno pokojnino. Že sedaj je vloženo nad 2000 takih prošenj, računati se pa sme, da se bo to število gotovo podesetorilo. Ameriški zakladni minister bo moral torej precej globoko seči v državno zakladnico in vlada se bo najbrže v bodoče gotovo desetkrat premislila, predno bo znova pričela jednako drago, brezvspešno in nekoristno vojsko.

Dopisi.

Iz Žalca. (Za blagor kmečkega stanu.) Naj omenim nekoliko o takoimenovanih konsumnih društvih, katerih se trgovci in to po pravici bojijo. Enkrat za vselej bodi povedano, da kmetijske zadruge nimajo namena postati trgovci in se pečati s kupovanjem in prodajo živil, pijače, obleke in drugih za dom potrebnih stvari, ampak kmetijske zadruge take, kakoršna je kmetijska zadruga v Žalcu in kakoršne se pod njenim vodstvom snujejo, imajo in morajo imeti le ta namen, da delajo z vsemi dovoljenimi sredstvi nato, da pridelajo kmetovalci na ravno tisti zemlji dvakrat, trikrat toliko kakor dosedaj in sicer boljše blago kakor dosihmal, da si nabavijo v strokovnjaških kmetijskih šolah vednosti in omike, si zboljšajo in pomnožijo živino, in so tako z dobrim, finim blagom možni konkurirati z drugimi deželami. Kmetijske zadruge imajo namen posredovanja in poduka, a ne namen kupčije. Kmetijske zadruge nimajo in ne smejo imeti namena škodovati trgovskemu stanu, nego imajo in morajo imeti namen, dvigniti kmetijski stan do blagostanja in večje veljave. Ker pa sta z blagostanjem kmetijstva strogo in tesno zedinjena obrtni in trgovski stan, zato pa se kmetijskih zadrug kakoršna je kmetijska zadruga v Žalcu in kakoršne se pod vodstvom iste snujejo in se bodejo osnovale drugod, ni potreba bati niti obrtniku niti trgovcu ali kateremu drugemu stanu, kajti vsaki stan ima denar, če ga ima oratar. Ivan Kač.

Iz Marnberga. (Jaka, bodi pameten!) Še ni prav dolgo časa, odkar je bil naš dobri Matjaš v trški krčmi. On zna dobro gospodariti, zato mu pa nobeden ne zameri, ako si ga enkrat kozarček privošči. Matjaš sicer ne govori mnogo, pa vince ima veliko moč in tudi njemu jezik razveže. Trški Jaka ga pa nalašč pika, da bi več iz njega spravil. Veliko se razgovarjata in pretuhtata; naslednje pa naj še drugi zvedo:

kralju Ludoviku in še 3000 drugim Francozom. Sicer pa omenim, da obeliskove strani niso celo prazne in gladke, ampak napisane ali boljše: vrezane so jim čudne kavke in znamenja, kojim pravimo hieroglifi; tako namreč se imenuje najstarejša pisava. — Tukaj pač tudi vidimo, kako se prerokovanja Božja natančno izpolnjujejo, na pr. kar beremo pri preroku Jeremiji (43, 13): «In bo razdrobil stebre solnčne hiše, ki so v egiptovski deželi in temple egiptovskih bogov bo požgal z ognjem». Tudi prerok Izaija (9, 18—25) govori o solnčnem mestu in prerokuje Egiptu usodo, koja mu je od Boga odločena; pa pomenljivo je, da se še niso celo izpolnile sledeče besede: «Gospod bo tedaj Egipt udaril in ga ozdravil, in spreobrnil se bodo h Gospodu in se bo ž njimi spravil in jih ozdravil.» Bog je namreč Egipt udaril z muhamedansko krivo vero; pa kakor iz prerokovanja razvidimo, bodo se Egipčani pred sodnim dnevom še spreobrnil h krščanski veri, ktera je že nekđaj tam cvetela.

Še nekje se moramo oglasiti, preden zapustimo starodavni Egipt. Rekel sem že, da sem se v Kajri zelo tujega čutil, ker sem videl da sem v krajih, kjer ima še satan posebno veliko oblast; pa vendar našel sem tam dva znanca, in sicer enega med rajnimi, drugega pa med živimi. Bolehen duhovnik naše sta-

roslavne lavantske škofije g. Al. Urban bežal je pred nekterimi leti pred hladno in ostro severno sapo v Egipt, ker v Afriki je tudi po zimi toplo in posebno tisti, ki so na pljučih boleni, dihajo lažje v tem suhem in gorkem zraku; blizu gicejskih piramid, ob robu puščave je velikansk hotel, kamor se hodijo zdraviti boleniki raznih evropskih narodov. Za našega rojaka pa tudi tukaj ni bilo več pomoči ali leka; umrl je in njegovo truplo počiva na kajrskem pokopališču, torej daleč od nas — v tuji zemlji; upam pa, da njegova blaga duša že uživa nebeško veselje. R. I. P.!

Moj živi afrikanski znanec pa je pravi svitlo črni zamorec s čudnim, dolgim imenom: Daniel Sorur Farim Den. Rojen je od paganskih starišev, sužnjev blizu Kartuma, glavnega mesta afrikanske dežele Sudan, v kateri je sv. evangelij najpreje oznanjal slovenski misijonar slavni Knoblehar. Ko je mali deček videl, kako se katoliški misijonarji lepo obnašajo in kako so dobri proti zaničevanim zamorcem, je z velikim zaupanjem k njim pribežal in jih prosil, naj bi ga celo za svojega sprejeli; misijonarji so to tudi radi storili, toda stariši zahtevali so mladega beguna nazaj; pride njegova mati v misijonsko hišo in ga hoče vzeti seboj, pa deček se odločno zoperstavlja; čez nekaj

tednov pride mati drugokrat, in si ga skuša zopet pridobiti z dobrim in potem tudi s hudim, pa vse je zastonj; nato položi razjarjena paganska mati svojemu sinčku roke na glavo in ga slovesno — prekolne in zaroti, da ga nikdar več ne spozna za svojega sina; in res od tega trenutka ni ubogi zamoreček nikoli več videl svoje ljube matere. Deček je bil zelo nadarjen in se je najprej šolal v Afriki, potem pa v Rimu, kjer je bil tudi za duhovnika posvečen. Zdaj je za učitelja in predstojnika v deškem zavodu v Heluanu blizu Kajre; govori več jezikov: francoskega, italijanskega, nemškega, arabskega in svojega zamorskega; pred kakimi 15 leti bil je s svojim škofom Sogaro v Mariboru, kjer je tudi v stolnici maševal, in pri tej priliki sem ga spoznal; mogoče je, da ima previdnost Božja še velike namene ž njim. Zadovoljen je celo se svojim stanom; samo to ga boli, da nikdar več ni mogel najti in videti svojih ljubih starišev; pa on še vedno moli in mašuje v ta namen, da bi mili Bog že kmalu podelil milost sv. vere njegovim sorodnikom in drugim zamorcem; prosim Vas, ljubi Slovenci, spominjajte se tudi Vi včasih v svojih molitvah, ubogih afrikanskih zamorcev!

Jaka: Šmentani Matjaš, kako pa da si šel na limanice in da si pristopil k «Zavžitnemu društvu?» — Matjaš: No, kaj ne sprevidiš tega, da mi kmetje in delavci potrebujemo takega društva kakor riba vode? Kdo bi tedaj ne pristopil k zadrugi, ki ima namen, prodajati dobro blago po nizkih cenah. — J.: Boš že videl, kako te bodo zaradi tega nekateri gospodje soyražili. S prstom bodo za teboj kazali in te bodo po strani gledali in z besedami dregali, kakor se godi načelniku in vsem odbornikom. — M.: To mi je pač dobro znano, kako neotesano odbornike napadajo. V trgu stanujejo, se štejejo med visoke gospode, pa «Zavžitno društvo» grditi jih ni sram. Odborniki ne izgubijo svojega navdušenja, akoravno jih nasprotniki ob vsaki priložnosti obljajajo. Drugokrat ti jih hočem imenovati, da se varuješ takih nepoštenih lisjakov. — J.: Naj bo, kakor hoče, pa iz krščanske ljubezni niste ustanovili društva. Trgovci bodo imeli škodo. — M.: Ti govoriš o krščanski ljubezni in misliš, da imaš prav. Bova videla! Trgovcem smo mi kmetje in delavci že veliko denarja znosili. Lažje bodo živeli oni pri svojih tisočakah, kakor pa delavci in kmetje, ki še dostikrat vsakdanjega kruha in potrebne soli nimajo. Društvo bo na sto in sto kinetom in delavcem pomagalo in jih branilo oderuštva. Kjer se gre za blagor in srečo toliko ljudi, tam se ne moremo ozirati na grabežljivost in lakomnost kakih par lepo oblečenih, bogatih gospodov. Tega ne zahteva krščanska ljubezen. — J.: Boš že videl, kako daleč te bo društvo spravilo, še hišo ti bodo prodali. — M.: Kako moreš kaj takega blekniti! Kaj ne veš, da ima naše društvo omejeno zavezo ali omejeno poroštvo, to je, ako vplačaš za blago deset gld. deleža, si samo za toliko porok, če je kaka velika zguba. In če le nekaj časa v zadružni prodajalnici kupuješ blago, dobiš več dobička, ker dobivaš blago po nizki ceni. Akoravno sem ud, mi bo hiša še ostala in še olepšal jo bom. Saj dobro vem, da se pri društvu le pošteni ljudje sprejemajo, ki me ne bodo opeharili. Od vložnega denarja mi bodo koncem leta še nekaj dobička dali. — J.: Če je pa taka, tedaj bom še jaz pristopil. Vsak mora gledati, da se ceneje preživi. Ako mi bodo bradasti gospodje pravili, da se bo zaradi «Zavžitnega društva» Marnberg podrl in da bodo vsi udje zaradi pristopa k temu društvu obešeni, se bom njihovi norosti mirno smejal, ker vem, da delajo za lastno torbo, ne za srečo ljudstva. Zato jih toliko jezi «Zavžitno društvo». — M.: Dobro, dobro, da to spoznaš! Trči z menoj, Bog te živi! Izprazniva kupico na prospeh «Zavžit. društva!»

Kmalu potem se ločita ter si obljubita, da se bosta še drugokrat o tej zadevi več zmenila. Od daleč še zakliče Matjaš: Jaka, Jaka, tedaj le pameten bodi! Srečno!

Iz Celja. (Delavsko podporno društvo pod policijskim nadzorstvom.) Kakor Vam je že Vaš poročevalec poročal, si je naše vrlo delavsko podporno društvo glasom svojih odobrenih pravil, otvorilo svojo društveno gostilno. Eventualni čisti dobiček se bo porabil kot podpora v slučaju bolezni, pogreba in poroda. Da se pa naše društvo trudi, tudi tem potom kaj pridobiti za svoje člane, je pa «vahterci» čisto pamet zmešalo. Kajti v predzadnji številki piše, da se je v kovaški ulici ustanovil nek vindišer konzumeraj, kjer se baje pije in jé, ne da bi se vahtarco vprašalo, je-li gost ud konzumerajna ali ne. In nazadnje kliče policijo na pomoč ter vse vidne in nevidne duhove, naj pomagajo zatreti ta feraj.

No in kmalu za tem, namreč čez dva dni, je nek skrben mestni oče pri občinski seji interpeliral gospoda župana, mu je li znano, kaj se baje godi v kovaški ulici št. 11? Na to mu seveda še bolj skrbni celjski župan odgovori, da mu je pač žal znano, in da je glavni policiji že dal potrebno obvestilo glede tega ferajna. In res, policija izvršuje svoj posel sedaj prav točno. Neumorno 'hauzira' po hišah za imeni, jeli ta ali oni res član našega društva. — Le naj iščejo dlake v jajcu, sigurno je ne bodo našli.

Celjski nemškutarji so čudni ljudje, jedenkrat na ves glas kriče, da jih Slovenci z njih slovenščino povsod izzivajo, ter da se more slovenščina iz vsih javnih lokalov, t. j. iz krčem in kavarn odstraniti, po drugi strani pa zopet ne trpijo, da bi se Slovenci teh javnih lokalov izogibali in le sami med seboj občevali. Ali morda radi tega sedaj tako kričijo, ker je res deloma iz nekaterih javnih lokalov slovenščina nekoliko odpravljena, ker ga ni slovenskega kmeta ali delavca več, da bi metal svoje krone nemškutarjem v njih plesnivo mošnjo? Morda se pa le vreme zjasni? Tudi mogoče!

Zdaj pa še besedo vsem celjskim in okoličanskim Slovencem, osobito prostemu ljudstvu. Slovenci, pristopajte vsi kot redni ali kot podporni člani k delavskemu podpornemu društvu. V tem društvu dobi vsak stan svoje koristi, posebno pa delavci, hlapci in deklet. Drugi gospodje in kmetje pa s tem, da pristopajo kot podporni člani, storijo veliko dobroto revnejšim sozemljanom. Kajti več ko bo imelo naše društvo udov, tem uspešnejše bo lahko podpiralo svoje člane.

S tem pa storite tudi dobro delo naši skrbni policiji, kajti potem ji ne bode treba hoditi po hišah ter iskati članov našega društva, ampak potem bomo rekli, da smo vsi Slovenci člani društva, izven mokračevnemškutarjev in celjskih barab. Te pa naša policija že itak dobro pozna. Zora puca, bit će dana!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

(Imenovanje.) Ravnatelj mariborske gimnazije, dr. Peter Stornik, je imenovan šolskim nadzornikom za realistične predmete in za slovenske paralele na štajarskih gimnazijah. Z dr. Pet. Stornikom izgubi naša gimnazija ravnatelja, katerega v službi niso vodili zasebni in strankarski nameni, ampak plemenito hrepenenje, da si na njegovem zavodu naša mladina zadobi нравno in duševno spopolnjenje za vstop v življenje. Teško se ločijo od njega udani mu profesorji in učenci. Ob njegovem imenovanju šolskim nadzornikom pa nas navdaja prepričanje, da bo tudi v novi službi pravično in vzorno izvrševal vzvišeni poklic. — Pravni praktik pri celjskem okrožnem sodišču, g. Jož. Zdolšek, je imenovan avskultantom. — Dosedanji štajarski šolski nadzornik Zindler je upokojen in dobil pri tej priliki naslov dvornega svetnika.

(Ljudskošolski nadzorniki.) Deželni nadzornik za ljudske šole, gosp. Linhart, že išče po Spodnjem Štajarju svojemu političnemu naziranju ugajajočih oseb za ljudskošolske nadzornike. Ni dvomiti, da bo tudi srečno našel take moze, kajti občno je znano, da ima Linhart za politične zadeve mnogo več sposobnosti, nego za ukoslovne in vzgojeslovne.

(Za slovenske gospodinje.) Na nemškem Štajarju so imela dekleta s prizadevanjem in podporo deželnega odbora že dvakrat jeden mesec trajajoči tečaj, v katerem so se poučevala celo nazorno v vseh strokah kmečkega gospodinjstva. Poročila se jako laskavo izrekajo o tem pouku. Kar je za nemška dekleta dobro, tudi našim slovenskim ne bi škodovalo. Da bi le bilo pri nas vedno več brige in skrbi za napredek v umnem gospodarstvu in gospodinjstvu! Ali ni, recimo na Murskem polju ali v Savinjski dolini, moža, ki bi tej zadevi posvetil svojo pozornost, ali pač?

(Paziti bo treba.) Naš deželni odbor predlaga v deželnem zboru, naj se odboru naloži, da bo skrbnim očesom opazoval go-

Velika in majhna kraljica.

(Prevel iz franc. M. T. Savinjski.)

(Konec.)

Nekega dne vkrade se jeden plemenitih zarotnikov v ječo ter razloži Mariji Antoaneti vse, kakor so se bili dogovorili. A zaman se je trudil z vso zgovornostjo, zaman jo prosil in rotil s solzami, naj privoli; zastonj je zatrjeval, da je prav njeno življenje v največji nevarnosti, ter da hočejo rešiti potem tudi njenega sinčka ubogega kraljiča Dofena in povrh še Marjetico; zastonj je slednjič pristavil, da bodo Marjetica itak umrla prevelike žalosti, ako ne sme rešiti kraljice. Marija Antoaneta ostala je stanovitna v svojem sklepu.

S kraljevo, plemenito visokostjo odgovori veličastno: »Nemogoče mi je odkupiti svoje življenje s toliko žrtvo. Ako bi jaz vsprejela tako ponudbo, tedaj bi pač bila kraljica francoska stokrat slabejša od junaške hčerke mojega ljudstva, ki je zmožna toli vzvišene misljenja, tako neomejene velikodušnosti. Sovražniki onečastili, so sicer moje ime ter je ogrdili in osramotili. A vest moja je mirna; lahka in sladka mi bode smrt. Naši potomci pa bodo nekoč čitali v zgodovini, kako lažljivo so me obrekovali moji morilci. Ako pa bi privolila, da bi žrtvovala Marjetica svojo

glavico pod orožjem rabeljnovim, tedaj bi pač po vsej pravici bil neizbrisen madež na mojem imenu do konca sveta. Ne, ne! Kraljica francoska zamogla bode srečno umreti in Bog ji bode gotovo bolj milostljiv nego so jej bili ljudje. Izročite«, tako nadaljuje globoko ganjenemu vitezu, »svojej rodovini kakor vsem, ki so ostali zvesti kraljevemu prestolu moj zadnji kraljevi pozdrav in prisrčni z Bogom! Priporočam jim svoje zapuščene otročiče. Ljubljani, zvesti Marjetici pa nesite moj poslednji blagoslov in ta-le zadnji spomin.« S temi besedami vzame škarje ter si odreže košček osivelih kodrastih las, ter še pristavi: »Ne starost, temveč tuga in prevelika srčna boleost jih je pobelila tisto strašno noč, ko so mi iztrgali prvorojenca — solnce mojega življenja — iz naročja. Nekdanja kraljica Francozov je sedaj toli revna da nima družega podariti majhnej kraljici v slovo, nego ta spominek. V nebesih se vidive zopet, tam bodeve večno združeni!«

Smrtna britkost polnila je srce plemenitega mladeniča, ko ostavi kraljico; zmedenost in žalost zrealila se mu je na obrazu tako, da bi se kmalu bil izdal sovražnikom; vendar še srečno odhiti.

Ko izroči Marjetici naročilo kraljičino ter poda zadnji spomin, pritisne ga nesrečna mladenka z nepopisno bolestjo na srce. Nema

in bleda kakor smrt omahne tja pred križ, oklene ga krčevito ter se zgrudi slednjič brez zavestna na tla. Prijatelji jo vzdignejo ter odneso polni sočutja v varno zavetje.

Morilci Ljudevita XVI. si s krvjo nesrečnega kralja niso ukrotili divjega sovraštva. Kakor krvoločni tigri hrepeneli so prelivati še kri kraljice. Grozni pretresljivi čin teh nečloveških puntarjev imel se je vršiti meseca oktobra istega krvavega leta 1793. — Kakor najhujšo razbojnico vržejo Marijo Antoaneto, hčerko mogočnega habsburškega vladarja in sestro avstrijskega cesarja Jožefa in Leopolda na revno leseno samokolnico, katero vlečejo zdvijani trinogi s hrupom in zverinskim tuljenjem sredi ogromne množice na morišče. Le kratek pot še, in kraljeva mučenica dospe na svojo goro Kalvarijo, kjer lahko z božjim Zveličarjem vzdahne: »Dopolnjeno je!«

Na zadnjem voglu, kojemu se približa besna truma ljudij, sloni ter se opira na zid mlada oseba z zakritim obrazom, trepetajoč po vseh udih. Sklonjena je prevelike žalosti, in le siloma drži se še po konci. Sedaj odstrani tančico ter odgrne blago, ljubeznivo ličece, ki je vse prebledelo in upalo, a oči upira tja k oni strani, kjer se približuje samokolnica.

spodarsko združno gibanje ter je tudi v vsakem oziru podpiral. Ob enem predlaga, da se naj ustanovi mesto gospodarskega strokovnjaka, ki bi vodil celo združno gibanje. Dolžnost slovenskih deželnih poslancev je, da svoječasno zahtevajo spremembo teh predlogov v korist spodnještajarskih kmetov, posebno da se za Spodnji Štajar ustanovi mesto slovenščine zmožnega strokovnjaka, pri katerem bi naj imela pravico predlagati prosilce snujoča se zveza spodnještajarskih zadrug. Venaki zadevi so storili naši poslanci že itak enkrat smrten greh, ko se je šlo za Raiffeisenove posojilnice, naj ga torej ne storijo sedaj drugokrat.

(Ljubiteljem nemškega jezika!) Finančni minister dr. Kaizl je obiskoval pretekle dni Dalmacijo s svojo soprogo in hčerko. Govoril je, kjer je bila priložnost, le hrvatski in češki. Gospa ministrovka je šla nekaj kupovat v štacuno. Trгоvec je začel z njo nemški govoriti, a gospa ni hotela nemški govoriti, ampak le hrvatski. Ministrova obitelj je povsod kazala, da se čutijo Slovane in da se ne sramujejo svojega slovanskega rodu in jezika. Koliko Slovencev bi se lahko od njih učilo!

(Iz šole.) Štirirazrednica v Čadramljah pri Konjicah se bo razširila v petrazrednico. Nadučitelja sta postala v Konjicah tamošnji učitelj gosp. J. Pirh, in pri Sv. Martinu pri Vurmbergu g. Ant. Gselman, dosedaj učitelj v Dobrovcah; g. Benjamin Nemluvil dosedaj v Razborju je prestavljen v Frauendorf; šolski vodja v Razborju je postal g. Silvester Koshutnik, dosedaj podučitelj v Marijinem Brezju, v Ribnici-Breznu g. Frančišek Harih, dosedaj nadučitelj v Marenbergu; učitelj na nemški šoli v Laškem je postal Franc Kresnik, v Škalah Franc Pristovšek; podučiteljica na nemški šoli v Laškem Pavla Cidrih, dosedaj podučiteljica v Ločah. Stalno nameščeni so Alojz Recelj pri Sv. Juriju ob juž. žel., Jožef Poljanec pri Kapeli, Franc Nehutni v Konjicah, Beno Serajnik v Čadramljah.

(Naša mladina.) Na velikonočni ponedeljek so priredili domači in nekateri tuji dijaki na odru tukajšnjega bralnega društva gledališko predstavo; a ker je Dobrna slovenska vas, je morala biti igra za izvoljeno občinstvo, seveda tudi — nemška. Oder se je moral v to svrhu pripraviti, pa napotje delala je slovenska zastava, torej proč z njo, seveda na prav laskav način, kakor je to že običajno. Vsa čast naši slovenski srednješolski mladini, junaško se je borila za nemško posest. Le tako naprej! Tužna nam majka! Sinove si izredila, pa so te zaničevali . . .

To je Marjetica. Zbrala je svoje poslednje moči ter storila trnjevo pot do tega vogla. Želela je tolažiti nesrečno kraljico v zadnji uri življenja s tem, da ji dokaže: eno srce še ima toliko poguma in ljubezni, da jo vkljub sovražnim Jakobincem, vkljub krvavi gilutini, spozna javno med tisočimi kot svojo kraljico, za kojoj bije v zvesti vdanosti tja do morišča.

Ko privlečejo samokolnico v njeno bližino, zdrhti po vsem životu ter omahne trenotek nazaj. Ali je mogoče, da je ta osivela gospa, ogrnjena v stara razcapana oblačila, ona Marija Antoaneta francoska, kojoj krasoto, ljubeznivost in veličanstvo še je pred nekimi leti občudoval ves svet?!

Obupen vsklik izvije se iz ust Marjetice. »O moja kraljica! o moja mati!« zakriči v smrtni bolesti ter se vrže tja proti samokolnici; a divja množica jo vrže hipoma nazaj ter jo skoraj pomandra.

Vendar jo je morala opaziti kraljica. Kakor umirajoč žarek razlije se prijazna milina po žalostnem obrazu, roko pa vzdigne, da blagoslovi Marjetico, ki je hipoma zopet zginila med ljudstvom.

Le kratek čas še: divji vrisk in besno radostno vikanje in ukanje zaslepljenega ljudstva oznanjevalo je daleč okrog, da je gilutina zopet dobro opravila krvavi posel . . .

drugod vstajaš, tukaj te lastni sinovi teptajo v prah — —.

(Občinska hranilnica v Ljutomeru) je praznovala dne 10. aprila t. l. svojo petindvajsetletnico. V spomin tega dogodka je razobešeno iznad hranilniške hiše več zastav in seveda tudi frankfurtarska. Priredil se je slovesni obed, h kateremu so bili povabljeni samo nemški občinski odborniki in nemški volilci. Slovenskim občinskim odbornikom se niti ni naznanilo nobeno vabilo. Ali je to hvaležnost proti slovenskemu prebivalstvu iz okolice, ki je se svojim denarjem obogatilo hranilnico in bogati še vedno trške trgovce in krčmarje? Čemu je treba naše ljudstvo žaliti s frankfurtarsko zastavo? Ali ne bi bilo bolje, če bi hranilnica nekaj goldinarjev dala za reveže in za ubogo šolsko mladino na ta spomin?

(Viničarska šola v Ljutomeru.) Nove prošnje za ustanovitev viničarske šole v Ljutomeru so vložile še sledeče občine: tržka občina v Ljutomeru, občina Stara cesta, dalje iz gornjeradgonskega okraja občina Boračeva, iz ormoškega okraja občina Savska, Trnovska, Bratonečici in Sv. Miklavž pri Ormožu. Tudi okrajni odbor v Ljutomeru je prosil za jednako šolo. V deželnozborski seji dne 8. t. m. predlagal je deželni poslanec dr. Rosina, da se deželni odbor pooblasti nemudoma ustanoviti viničarsko šolo s slovenskim učnim jezikom v Ljutomeru z desetmesečnim kurzom in v tistem obsegu, kakor je obstoječa viničarska šola v Lipnici. Upamo torej, da bode deželni zbor enkrat ustregel v tej mali zadevi opravičeni želji tamošnjih vinogradnikov.

(Kmetijska zadruga na Cvenu) pri Ljutomeru je nakupila cvensko pristavo s 50 plugi zemljišča v ta namen, da bode priredila drevesnico, trtnico in redila nekaj lepe plemene živine. Ta zemlja je ostanek nekdanjega graščinskega posestva na Cvenu, katero so kupili in razprodali pred jednim letom gg. Seršen Franc, dr. Rosina in Josip Mursa. V nedeljo dne 9. aprila plačali so prodajalci na spomin te razprodaje in na ustanovitev zadruge običajni »hardamaš«, pri katerem se je razvila lepa, domača veselica. Po tisti zemlji, kjer je od nekdanj, skozi 400 l. gospodovala razna plemenitaška gospoda in kamor se je nekdanj na tlako hodilo, bode z naprej gospodarila — kmetijska zadruga.

(Pameče.) Pust na trati, vuzem na peči, pravi prigovor, ki je starejši, nego stoletna pratika. Pa letos se je le malo zaračunil. Še na veliko soboto je sipalo snega po bližnjih planinah, kakor da bi angeljci tresli bele cvetlice za velikonočno procesijo, v nedeljo pa

Marija Antoaneta, ljubezniva hčerka cesarice Marije Terezije, kraljica francoska ni več med živimi; zapustila je že dolino solz!

Ko odmeva peklenko veselje tudi krog Marjetice, prinese ji krvavo vest, da je nehalo utripati najdražje srce matere njene zaščitnice. V neizmernih dušnih bolečinah sklone krčevito svoji roki na utrujenih prsih; kri ji privré hipoma iz ust, tiho se zgrudi na kamnena tla ter izdihne svojo blago dušo. Počilo ji je srce, brezmejno, grozne bolesti!!

Velika in majhna kraljica, prva kraljica po rodu, a druga kraljica po plemenitem mišljenju, obe ste si priborili v jedni in isti uri zmagonosno palmo mučeništva. Ona mogočna, junaška ljubezen, ki ju je objemala na zemlji ter obdajala življenje obeh s čarobnim svitom, združilo ju je sedaj v smrti k večni, skupni blaženosti in nevmrljivosti.

Smešničar.

Deček: »Oče, rokovico sem našel!»

Oče: »Samo jedno?»

Deček: »Da! Na drugi je še mož sedel!»

Milica: »Moja mamica igrajo na klavir, tvoja pa ne!»

Jelica: »Moja pa vzamejo vse zobe iz ust. Tega pa tvoja ne znajo!»

nas je že toplo solnce spominjalo, kako da se vsa narava veseli vstajenja Gospodovega. Tudi pri nas sta se obhajali običajni dve procesiji (ena v jutro s presv. Reš. Telesom po vasi, druga popoldne s podobno vstalega Zveličarja čez polje) z nenavadnim slovesom in med ogromno udeležbo vernega ljudstva. Posebno slovesna je bila sv. maša, pri kateri so prvokrat svetili mladeniči Marijine družbe. Žal, da se je med veselo trjančenje mešalo tudi tužno mrtvaško zvonjenje in da se je veseli aleluja zgubil med resnobnim »requiem«, ker so v fari trije mrličji ležali nad zemljo. Žalosti pa se je še pridružila nesreča. Dva fanta bila sta med neprevidno strelbo lahko poškodovana, toliko da bota ložje pomnila praznike velikonočne.

(Od Sotle) smo dobili tole poročilo: Sotla preplavi in poblati skoraj vsako leto polje in travnike, nepokošeno krmo, in veliko škodo povzroči. Na velikonočni ponedeljek je obiskal naš kraj deželni in državni posl. čast. g. Žičkar in si ogledal tok Sotle z namenom, na podlagi potrebnih podatkov pri vladi delati na to, da se Sotla regulira. Naš kraj se z zaupanjem obrača do neumorno delavnega poslanca in mu bo za trud njegov hvaležen. Pri nas ljudje močno boleajo za influenco.

(Uravnava Sotle.) Pesnica in Sotla napravljata leto za letom velikansko škodo slovenskim posestnikom. Če tudi naši deželni poslanci vedno in vedno dregajo, da se kaj ukrene, vkljub temu ostaja nemška deželna večina gluha za vse še tako obupne prošnje slovenskega kmeta. Toda naši poslanci ne omagajo, mogoče da vendar enkrat najdejo tudi pri trdih Nemcih količkaj čuteče srce. Dne 5. aprila je deželni poslanec J. Žičkar s svojimi slovenskimi tovariši vložil predlog, naj se sklene, da se kmalu odredi tako potrebna uravnava Sotle; pri vladi se naj poskrbi za ta namen zdatna podpora; s hrvatsko vlado se naj deželni odbor pogodi za jednotno postopanje. Videli bomo, kaj bodo Nemci k temu predlogu rekli in kako naglo zna deželni odbor skrbeti za Slovence.

(Od Sv. Jurja ob Ščavnici.) Dne 3. aprila smo imeli tukaj sejo, kjer so naši možje pokazali zopet slovensko mišljenje. Podpisali so se za gornjeradgonski slovenski davčni urad. Pa žal ne vsi. Janez Strah, posestnik v Sovjaku občine Terbegovske, ni hotel dati podpisa. On jedini se je protivil tej opravičeni napravi in ni hotel podpisati tako potrebne in koristne prošnje. Jurjevski možje, kateri ste se potegovali za pravično reč, ter niste poslušali Strahovih praznih besed, Vam kličemo, le tako naprej. Vas, J. Strah pa svarimo in opozarjamo, da se poboljšate ter postanete odločen Slovenec.

(Šestletna šolska dolžnost.) Nemško-katoliški deželni poslanec A. Kern je stavil v deželnem zboru predlog, naj se po prizadevanju deželne vlade šolski zakon v toliko spremeni, da bo deželni zbor mogel skleniti, 1. da se vpelje občna šestletna šolska dolžnost, 2. da se sme tudi pripustiti osemletna šolska dolžnost, kjer šolska občina to zahteva. Vendar mora ona šolska občina, ki zahteva osemletno šolo, sama nositi narastle stroške. O predlogu, za naše kmetsko ljudstvo velpomenljivem, še bomo govorili pravočasno.

(Veselje v Mariboru.) Izmed trojice velikonemških junakov Šenerer-Volf-Iro se je usmilil Iro Maribora ter bo naprošen dne 17. t. m. v kazini govoril o političnem položaju. Irova nadarjenost in častna beseda v državnem zboru ni na najboljšem glasu in vsekako značilno je za mariborske Velenemce, da so si ravno njega izbrali. K zborovanju se vabijo vsi somišljeniki. Videli bomo, ali se nahajajo med Irovimi somišljeniki tudi avstrijski c. kr. uradniki.

(V Laškem) se je ustanovila podružnica zloglasne »südmarke«, da brani laško nemškutarijo. Z ustanavljanjem takih izzivalnih društev na popolnoma slovenskih tleh se daje le netivo narodnostnemu prepiru!

(Cerkvene novice.) V Črešnjevcu pri Slovenski Bistrici so znotraj prenovili farno cerkev. Zlasti veliki oltar in dva stranska oltarja dajeta cerkvi vse drugo, lepše obličje. Popravo altarjev je izvršil gsp. Anton But s tremi sinovi. — Istotam se bo vršilo od 15.—22. aprila ponavljanje sv. misijona.

(Iz St. Lovrenca na k. ž.) nam pišejo: V noči od zadnjega petka do sobote smo imeli v trgu velik ogenj. Zgorelo je pri Voitu, in sicer hiša, mesnica, ledenica in gospodarsko poslopje. Za sosede je bila silna nevarnost. Le skupnemu trudopolnemu delovanju požarne brambe in tržanov gre hvala, da se niste vžgali sosednji hiši.

(Ogenj) je uničil popoldan na Veliko noč hišo in gospodarsko poslopje Janeza Šege in Franca Jesenka v Gladomeskem župnije Sv. Venčesla; le z največjo silo so ubranili fantje in moške par korakov oddaljena poslopja dveh kmetov. Zažgal je štiriletan fantek. Pazite na otroke! — V Leskovcu pri Slov. Bistrici je pogorel Blaž Šif, in nedavno Fran Dolinšek, p. d. Gmanjski. Zgorelo je vse. Ljudje so pomilovanja vredni. — Dne 30. marca je v Peklu pri Poljčanah zgorela And. Supančeva shramba za jajce. Vžgala se je po neprevidnosti delavca A. Potočnik, ki si je v delavnici na tleh naredil ogenj, koji se je poprijel tresk ter se razširil.

(V Boračevi) v gornjeradgorskem okraju se je izvolil zopet dosedanji »rihtar,« pristaš Bračkov. Zanimivo volitev še bomo popisali.

(Bodite previdni) kadar delate s stroji. V župniji Sv. Štefana pri Šmarju, je 16let. kmečkemu sinu Janezu Bračku, ko je slamo rezal, stroj odtrgal vseh pet prstov leve roke. Omilujemo pridnega in pobožnega mladeniča, kakor tudi skrbne stariše.

(Od Sv. Štefana poleg Šmarja pri Jelšah) se nam piše, da je ondotna občina 29. prosinca 1899 vrnila visokemu štajarskemu deželnemu odboru nek odlok, ki se tiče občinskih zadev, in to zato, ker je bil popolnoma v nemškem jeziku pisan, a pri občinskem odboru sta le samo dva odbornika nemščine vešča. Toda vže 13. svečana 1899 z odlok. št. 8297 je visoki štajarski deželni odbor prizvil občinskega odbora vrniti z opombo, da prizivno ne more vstreči, ker — poslovni jezik — pri visokem štaj. dež. odboru je nemški, ter da je občina dolžna tudi nemško pisane odloke štaj. dež. odbora vsprejemati ter reševati — ako ne, se bode župan z globo 10 gold. kaznoval. Mi tukaj merodajne kroge vprašamo, ali je res tako, da je pri vis. štaj. deželni odboru v Gradcu le edino nemški jezik — poslovni? Ako je temu res tako, potem se pač klic: »Proč od Gradca« ne ponavlja zastoj tolikokrat, zlasti če v Gradcu ne poznajo jezika, katerega govori jedna tretjina prebivalcev cele dežele.

(Nesreča) Pri Sv. Štefanu poleg Šmarja na Jelšah si je na Veliko nedeljo nek dvanajstleten deček skoraj nogo odstrelil. Mati mu je zavkazala, naj gre k živini pogledat, a deček ni vbogal, šel skrivaj v gozd, kjer se ponesreči.

(Slovinci v Gradcu.) Graški Slovenci so si ustanovili novo društvo »Slovensko izobraževalno in zabavno društvo,« kojega pravila so že od namestništva potrjena. Slovenci gredo povesod na dan, tudi v Gradcu!

(V Gornjemgradu) namerava vlada ustanoviti nekako podružnico celjskega glavarstva, da bi ne trebalo hoditi ljudstvu v političnih zadevah v oddaljeno Celje.

(Smrt.) 11. t. m. je umrl 68 let star vpokojeni učitelj g. Henrik Škoflek, ki je na mnogih krajih učiteljeval in v Dobovi dvajset let službo organista zvesto opravljal. Isti dan je umrl vdovec Janez Schmied, 87 let star, dobrotnik cerkve, kateri je daroval lepo lursko podobo. — V Gradcu je umrl gsp. Friderik Zajfrid, doma od Sv. Ane v Slov. goricah. — Pri Kapeli je umrla na Velikonočni ponedeljek mati č. g. kapelana Matije Zemljiča. Zjutraj bila je še pri spovedi in obhajilu, popoldne pa jo je zadela nenadoma

kap. — Pri Sv. Štefanu blizu Šmarja je bila dne 11. aprila pokopana mati č. g. Gotarda Fermeta. Svetila vsem večna luč!

(Duhovniške spremembe.) Preč. gsp. kanonik dr. Jožef Pajek je imenovan nadzornikom veronauka za vse srednje šole v naši škofiji. — Župnijo na Muti je dobil starotrški kapelan č. g. Franc Hurt.

Društvene zadeve.

(Letošnji občni zbor) moške in ženske »podružnice sv. Cirila in Metoda za Maribor in okolico« se vrši prihodnji ponedeljek dne 17. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani pri Gambriu z običajnim vspešnim. Udje in prijatelji obeh podružnic prekornostnega društva so prošeni, da se zborovanja v prav obilnem številu udeležijo.

(Mili darovi za družbo vednega ščečenja.) Svičina 3 gld., Sv. Ropert nad Laškim 3 gld. 53 kr., Sv. Trojica v Halozah 5 gld., Pernice 10 gld. 10 kr., Širje 5 gld., č. g. Planinšek Jakob 1 gld., Sv. Vid pri Valdeku 3 gld., Stoperce 14 gld. 19 kr., Sv. Pavel pri Prevaldu 5 gld., Belevode 90 kr., Sv. Kungota na Pohorji 6 gld., Remšnik 7 gld. 68 kr., Hajdina 13 gld., Brezno 5 gld., Sv. Martin pri Vurbergu 10 gld., stolna cerkev v Mariboru 22 gld., Koprivnica 15 gld., Šmarje 13 gld., Dramlje 7 gld. 55 kr., Fram 5 gld.

(Zadružno gibanje.) I. občni zbor »Posojilnice Kozjaške« in kmečke zadruga pri Sv. Križu pri Mariboru vršil se je dne 3. t. m.

(Za dijaško kuhinjo) v Mariboru so darovali č. g. kapelan M. Zemljič in G. Potokar na Dobrni vsak po 4 K., neimenovana gospa v Mariboru 4 K.

(V Bučočevcih) se bo vršilo dne 16. aprila ustanavljanje kmetijske zadruga, volitev odbora in druge potrebne zadeve.

(Celjsko pevsko društvo) uprizori v nedeljo dne 16. aprila t. l. v veliki dvorani »Narodnega doma« burko s petjem in godbo v treh dejanjih »Čevljar baron«, poslovenil J. Alešovec. Godbeni klub »Narodne čitalnice« v Celju svira iz posebne naklonjenosti pri predstavi. Vstopnina: Sedeži v parterji 1. in 2. vrste (naslanjači) 1 gld., III. do VII. vrste 70 kr., VIII. do XVI. vrste 50 kr. Sedeži na balkonu 70 kr. V predprodaji ima vstopnice trgovina Dragotin Hribarja. Blagajnica se otvori ob 7. uri. Začetek točno ob polu 8. uri. Slavno občinstvo se opozarja, da blagovoli točno priti, ker igra traja 3 ure ter se s predstavo najkasneje 10 minut čez polu 8 uro prične. Mej prvim in drugim dejanjem je odmora četrte ure.

(Za šolo na Muti) so darovali 24 K. k vlč. gsp. dekanu v Rogatcu na »pisanko« povabljeni sledeči gg.: Fr. Korošec 3 K., Fr. Šalamon, I. Debeljak, I. Bačič, M. Škorjanc, A. Cilenšek, Fr. Bratkovič, I. Palir, I. Cerjak, I. Trafenik, Fr. Ogrizek po 2 K. in H. Hrašovec 1 K.

Deželni zbor.

(Zadnje poročilo.)

Gradec, 12. aprila.

V predzadnji seji je utemeljeval poslanec Hagenhofer svoj predlog za ustanovitev deželne hipotečne banke. Povedal je, da je deželni zbor že od leta 1862 sem mnogokrat sklepal o tej zadevi, da je pa stvar vedno obtičala. Skušal je dokazati, da bi dolžniki vknjiženih dolgov gotovo nad 1 milijon gld. obrestni vsako leto manje plačevali, če imamo tak deželni denarni zavod. Stvar se je izročila posebnemu gospodarskemu odseku, ki se bo izvolil v seji 14. aprila in bo štel 12 udov. Nemški naprednjaki in narodnjaki so vložili predlog, da ima ustavovorni odsek, obstoječ iz 12 udov, presoditi krivico, ki se baje Nemcem godi vsled tega, da vlada zdaj na podlagi znanega § 14 temeljnega zakona opravlja vse državne posle. V seji 11. apr. je Poš vtemeljeval ta predlog ter zopet in zopet ternal nad zatiranjem Nemcev v Avstriji. Kdo se mu ne bi smejal? Saj ti ljudje

sami sebi ne morejo verjeti, ko kričijo o zatiranju nemštva v Avstriji! V seji 12. aprila je vtemeljeval poslanec Hagenhofer svoj predlog, naj se odpravijo vse mitnice na nedržavnih cestah in mostih; poslanec Kurz pa predlog o zatiranju škodljivih mrčesov; poslanec Mosdorfer stavi predlog, da prevzame dežela v svojo skrb vse ceste po deželi in poslanec Žičkar predlog, da se ima popraviti struga Sotle v okrajih Rogatec, Šmarje, Kozje in Brežice. Vsi štirje predlogi so se izročili odseku za deželno kulturo v presojo. Finančni odsek je v seji 11. aprila sklenil zboljšati plačilo profesorjem na višji deželni realki v Gradcu in na 5razredni gimnaziji v Ptuj. To zboljšanje se ima pričeti s 1. januarjem 1899. Profesorji na državnih gimnazijah zavživajo zboljšanje že od 1. oktobra 1898. Tudi meščanskim učiteljem se je zboljšala plača (po večini glasov) od 1. januarja t. l. Ob enem je sklenil finančni odsek deželnemu zboru priporočati predlog, da se višja deželna realka v Gradcu podržavi. Oskrbovalna vsprejetišča prizadevajo deželi leto za letom več stroškov. Že lani je sklenil finančni odsek, naj se odpravijo vsaj nekatera vsprejetišča; a vlada ni pritrdila temu predlogu. Letos se je ta predlog ponovil in se je nasvetovalo marsikaj, da se znižajo ti stroški, ki so preračunjeni za l. 1899 na 114.000 gold. Ko so se ta vsprejetišča od liberalne nemške večine deželnega zbora vstanovila, se je reklo: ljudje, ki bodo semkaj zahajali, naj ali delajo kot obrtniki ali pa pomagajo pri poljedelstvu. A liberalci so se zmotili. Iz teh vsprejetišč ne dobiš lahko kakšnega delavca. Vlada se pa protivi zagotavljanju odpravi kakšnega vsprejetišča, ker se boji, da se po tistem kraju začne potem beračenje.

Gospodarske stvari.

Jabolčni cvetoder.

Sadjereja je dandanes važna stroka kmetijstva; ona daje gospodarju vedno nek postransk dohodek, ki je posebno v slabih letinah mnogo vreden. Zadnja leta je pa naše sadno drevje le malo lepega sadu obrodilo. Mrzel dež, mraz in toča so pogubonosno uplivali na cveteče sadno drevje, a največjo škodo je po natančnem preiskovanju razumnih mož napravljial jabolčni cvetoder.

V vedno večji množini nastopa ta kvarljivec po naših sadunosnikih in uničuje trud skrbnega gospodarja.

Mnogo so temu krivi sadjerejci sami, ker vse premalo preganjajo in zatirajo tega hudega neprijatelja. Važno je torej, da se vsak gospodar seznanji, kolikor toliko s tem kvarljivcem, kakor tudi, kako ga je z najboljšima uspehom pokončavati.

Jabolčni cvetoder je majhen 4—5 mm. dolg rilčkar, čegar ličinka razjeda cvetje in s tem popolnoma uničuje sadno žetev. Po životu je črn in sivo dlakav, pokrovke so rjave in napošev belkasto pasaste. Cvetoder prezimuje ali v zemlji ali pa na deblu po razpokani skorji, pod mahom in lišajem, ki pogostoma prerašča stara drevesa zanikernim gospodarjem. V prvih pomladanskih dneh, pri nas že meseca marca, se prebudi in lazi po deblu na veje, kjer se kmalu plodi. Ko so se popki odprli, zavrtja samica jamico v vsak posamezni cvetni popek, položi vanj kakor voda belo jajce in ga z rilčkom porine do dna. Za deset dni se izvale črvčki, katere imenujemo ličinke.

Dorasla ličinka je 5 mm. dolg, brezog, belkastorumen črv s črno glavico, ki se zajé v cvet. Od znotraj zalepi cvetne liste in potem mirno žre najnežnejše dele cveta, namreč nitkaste prašnike in plodnico, iz katere bi moral nastati sad. Takí črvivi cveti so že v popku zamorjeni in ne morejo več razevesti. Videti so rjavi in začno se sušiti, kakor bi pozebli. Sredi meseca maja

zabubi se ličinka v razjedenih cvetih in za deset dni se preobrazila v bledorumenkasta buba v hrošča, ki živi nepoznan do prezimovanja v vrhu dreves in v drevesnicah.

(Konec prihodnjic.)

Listnica upravnistva. Mnogo jih želi tega ali onega pismenega pojasnila od upravnistva „Slov. Gosp.“ Naznanjamo, da se bo le onim odgovorilo, ki v pošljejo marko ali dopisnico za odgovor, sicer se listu nabere preveč poštne.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali: Sl. hranilnično in posojilno društvo v Ptuju 100 gld. pokroviteljine. Gospodič. Ema Šentakova na Vranskem iz nabiralnika v gostilni „Slovan“ 3 gl. 10 kr. Od podružnice v Braslovcah č. g. predsednik A. Vernerik 16 gld. 67 kr. udnine in zbirko gđ. Pavle Jarc 2 gld. 76 kr. Gđ. Marija Skale v Konjicah za šolo na Muti 1 gld. Gospodič. Mimika Plepelec v Središču 4 gld. 10 kr. Slavn. posojilnica v Vitanju 5 gld. in za velikovško šolo 10 gld. Živeli velikodušni dobrotniki in njih nasledniki.

Svarilo pred ponarejanjem in pojasnilo glede ponarejenih užitnin, od katerih zavisi naš najdražji zaklad, naše zdravje, to je vsakega nujna dolžnost. Spominjali se bode, s kako velikim vspehom so začeli rabiti pred nekaj leti Kathreiner Kneippovo sladno kavo in jo pozdravili največji izvedenci v zdravstveni stroki. Ker dobi ta kava s tem, da se jo na poseben iznajdljiv način proizvaja, duh bobove kave, se na ta način že sam na sebi dobri okus izboljša in poveča. Začeli so pa to kavo takoj ponarejati in jo skušajo še danes v podobnih zavitkih in pod sličnimi imeni usiljevati občinstvu, največkrat na ta način, da prodajajo na vago navaden pražen ječmen ali žgan slad pod imenom „sladna kava“. Svariti moramo torej nujno pred vsakim ponarejanjem tega pristnega izdelka, kateri se prodaja le v že povsod znanih belih izvornih zavitkih z varnostno znamko „župnik Kneipp“ in z imenom „Kathreiner“, ki se torej ne more in ne sme nikoli prodajati „na vago.“

Loterijske številke.

Linc 8. aprila 1899: 67, 60, 84, 47, 62
Dunaj > > > 70, 29, 12, 37, 77

Krščansko dobro delo, zraven pa še sreča!

Iščejo se v vsaki fari zanesljive osebe, možki ali ženske, trgovci in drugi, ki bi hoteli za dobro plačilo prodajati srečke (lose) za zidanje nove farne cerkve pri Sv. Magdaleni v Mariboru. Kdor bi hotel razpečavati srečke, naj naznani farnemu uradu sv. Magdalene v Mariboru svojo addresso in koliko sreček želi. Več se mu bo potem pismeno naznanilo. (Srečke so po eni kroni. Dobitki so 1 par težkih volov, dve molzni kravi, 10 polovnjakov dobre starine itd. Srečkanje bo 15. maja tega leta; izsrečkane številke in dobitki se bodo hitro po 15. maju objavili v „Slov. Gosp.“)

Bažnata obleka iz surove svile gld. 8.65

do 42 gld. 75 kr. za popolno obleko. Tussars in Shantung-Pongees — ter črna, bela in barvana Hennebergova svila meter po 45 kr. do 14 gld. 65 kr. — v najnovosegnejših tkaninah, barvah in vzorcih. Zasebnikom poštne in carine prosto na dom. Vzorce obratno. G. Hennebergove tovarne za svilo (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Zürichu.

Venček cerkvenih pesmi za šolarje

je te dni izšel v VI. popravljenem natisu. Komad velja 10 kr., 50 komadov za 4 gld., 100 komadov 6 gld. 80 kr. **proti predplači.**

Poština za komad 2 kr., za 50 in 100 komadov 15 kr.
Naročuje se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Opomba. Pripravlja se tudi izdaja s sekiricami, t. j. spremljevanjem za organiste.

Vožnje karte in tovorni listi v

Ameriko.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antwerpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od visoke c. kr. avstrijske vlade. Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie, Dunaj IV., Wiednergürtel 20, ali

Julij Popper, Bahnstrasse 8, Innsbruck. 11

Svoji k svojim!

Ivan Rebek,

stavbeni in umetni ključavničar v Celju,

Polske ulice, št. 14. v lastni hiši.

Priporočam se prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za napravo vsakovrstnih del, spadajočih v mojo stroko, n. pr. napeljavo vodovodov in strelvodov, hišnih telegrafov in telefonov, za napravo štedilnih ognjišč vsake velikosti in kakovosti. Izdelujem nagrobne, predaltarske, vrtno in druge železne ograje, kakor tudi vrata, navadna kakor umetna dela.

Priporočam tudi svoje na stroj pletene mreže za ograjenje vrtov ali dvorišč, kakor tudi v varstvo velikih steklenih oken n. pr. pri cerkvah itd. itd. vse po najnižji ceni.

6-12

Načrti in proračuni brezplačno.

Kako pripravljamo najboljšo kavo?

Kupimo najboljšo vrsto kave, a vzemimo samo polovico navadne mere, drugo polovico nadomestimo z

Vydrovo rženo kavo,

katero najprej dobro razmeljemo, dobro prevremo in potem njej pridodamo navadno zmleto kavo.

Kaj pa dosežemo z Vydrovo kavo? Ne samo, da prištedimo drage zrnate kave, ampak dobimo tudi kavo prav izvrstnega okusa. Prosim poskusite!

Vydrova tovarna za rženo kavo Praga, VIII.

1-3 (Češko kraljestvo.)

Pošilja orig. poštne zavitke svojega izdelka za gl. 2.25 fco.

Phönixsova pomada

je bila na razstavi za zdravstvene in bolnikostrežne zadeve v Stuttgartu 1. 1890 odlikovana z medaljo, je priznana kot izvrstna po mnogih zdravnikih in vsled tisočih zahvalnih pism. Ta pomada je edino sedaj obstoječe neškodljivo sredstvo, vsled katerega pri moških in ženskih lasje silno bujno rastejo, ne izpadajo, ter se takoj odpravijo luskinе raz glave. Tudi dobro služi za to, da se moreš koj v mladosti ponašati z biki. Vspeh in neškodljivost se jamči.

Lonček te pomade stane 90 kr. Dobi se po poštne povzetju, ali pa, če se že denar naprej pošlje. 1-26

Naslov: Hoppe, Dunaj XV., Pouthongasse 3.

Umetno-obrtna delavnica cerkvenih kamnoseških in podobarskih del

kamnoseka **J. F. PEYER-ja** priseženega izvedeneca v Mariboru,

Kocoslinegg-Allee, Hilariusstrasse, Carneristrasse.

Izdeluje altarje, prižnice, obhajilne mize, krstne kamene, okna, itd. itd. Tudi prevzema mere prostorov za omenjene predmete, kakor tudi originalne načrte.

Posebno se bavi z napravo nagrobnih spomenikov. Prav velika zaloga dogotovljenih novih nagrobnih kamenov od peščenega kamena, marmorja, granita in sijenita.

Solidna postrežba in prav nizke cene. 10

Učenec

2-3

se sprejme pri Francu Kolar, slikarju in barvarju, Viktringhofgasse 23 v Mariboru.

Vsem p. t. kmetovalcem in vrtnarjem priporočam najboljšo vrsto semena od pese ali rone, potem raznovrstna semena trav, zelenjadi in cvetlic. — Ravno tako se dobi pri meni poljski malec (gips), umetalni gnoj, rafija-ličje, koreninsko ličje in drevesni vosek.

Prodajalnica špecijskega blaga in semena

M. Berdajs v Mariboru.

Na želodcu

in vsled starosti slabotnim priporoča **Benedikt Hertl**, posestnik graščine **Golitsch** pri Konjicah, 10 let stari, duha in telo krepijoči naravni „**Cognac**“, pripravljen (ekstrahiran) iz njegovih lastnih vin. 4 steklenice z zabojčkom 6 gld. franko na vsako pošto.

Posamezne steklenice po 1 gld. 50 kr. se vedno dobivajo pri **Al. Quandest, Maribor, Gosposke ulice.**

Svoji k svojim!

Henrik Klemenčič,

trgovec in gostilničar v Veržeju, naznanja cenjenemu občinstvu, da prodaja v svojej prodajalnici raznega špecijskega blaga po najnižjej ceni, tako fino sirovo kavo kilo od gld. 1.20 do 2 gld., fino praženo kavo kilo od fl. 1.80 do 2.20, sladkor v celej grudi 39—40 kr., na drobno 40 kr. kilo, dobro laneno in laško olje za salato liter od 38 do 46 kr., kakor tudi razno železo, kose, srpe, motike, itd. V gostilni se dobiva pristno vino iz ljutomerskih in sosednih goric od 24 do 56 kr. liter, dobro žganje od 28 do 80 kr. liter. Skrbljivo je vedno tudi za dobra jedila.

Priporoča se

4-4 **Henrik Klemenčič.**

Žganjarija

R. Wieser-ja v Hočah pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah. Zdravilski konjak za bolestanke in okrevanje kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekanino.

Domača tvrdka!

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevezma tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča

Ana Hofbauer,

imejateljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode

v Ljubljani,

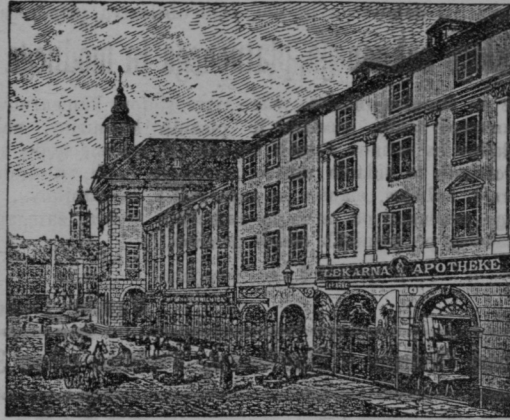
Wolfve ulice št. 4.

Domača tvrdka!

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča po pošti.

Pogled mestnega trga in lekarne Ubald pl. Trnkóczy-ja v Ljubljani.

12—12

Ubald pl. Trnkóczy,

lekar pri rotovžu zraven mestne hranilnice v Ljubljani priporoča sledeča zdravila:

Doktor pl. Trnkóczy-ja

želodečne

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 1 tucet 2 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

kroglice

odvajalne (čistilne) čistijo želodec. — Škatlja 21 kr., zamotek 1 gld. 5 kr., pet zamotkov 4 gld. 75 kr.

Marija Zell. Varstv. znamka. Pocukrene kroglice, 1 škatlj. 40 kr., 3 škatlj. 1 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

prsní,

pljučni in kašijev sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvorljivim vapnenim železom, utiša kašelj, raztvorja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., pol tucata 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

protinski

ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kol bol utešujoče, ublažujoče drgnjenje za križ, roke in noge, kot zopet poživiljajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu itd. priporočljivo. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja tinktura za

kurja očesa,

izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradovice, utrpjenje kože, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolani del namaže. Steklenica po 40 kr. Šest steklenic 1 gld. 75 kr.

Varstvena znamka.

Novozidana hiša

z 10 stanovanji, na glavni cesti ležeča, 20 minut od Maribora proč, gospodarsko poslopje in 1 oral njive se pod ugodnimi pogoji proda za 7500 gld. Letne najemnine 500 gld. Vpraša se v Schillerstrasse 14 v prodajalnici.

12-13

Novo!

koncertne trobente

v postavnem varstvu pod št. 49.987.

Izvrsten instrument za nemuzikalične, na katero se trobijo vsi mogoči napevi, pesmi, signali, koračnice, plesi. Kovana je iz najboljše medi (mesing). Vsak zna trobiti, ne da bi moral znati note ali se učiti. Glas popolen, če se le rahlo trobi. Enako zanimivo za odraslene, kakor otroke.

Cena s 4 zaklopnicami . . . gld. 2.70
 „ 8 „ . . . „ 3.60
 „ 12 „ . . . „ 5.40
 (dobro ponikljana 25 kr. več) vstevši pesmarico. Cene so tako nizke, da vsakdo lahko poskusi. Vsak bo zadovoljen, jo bo razširil in priporočal.

Pošilja se po poštnem povzetju.

Karl Schürmann,
 Musikwerke,
 Haspe in Westfalen.

Za bolehe na pljučah, v vratu in goltancu in nadušljive ljudi.

Kdor se hoče za vselej znebiti pljučnih in goltančnih še toliko trdovratnih boleznij, potem nahuhe, če je še tako zastarela in navidezno neozdravljiva, naj pije **A. Wolffsky-jev čaj** zoper kronične pljučne in vratne bolezni. Na tisoče zahvalnic zajamčuje veliko zdravilno moč omenjenega čaja. Zavoj stane 1.20 mark. Knjižice zastoj. Pristen samo pri **A. Wolffsky ju** v Berlinu, N. 37.

24-26

Zahvalnice!!

Spoštovani gospod

Hvala Vam, da ste mi poslali tako izvrstno zdravilo zoper kašelj in prsobol. Porabil sem samo edno steklenico trpotčevega soka, pa mi je skoraj preminol kašelj in prsobol. Pošljite mi takoj še 3 steklenice Vašega izvrstnega trpotčevega soka in zraven 2 zavitka čaja zoper kašelj.

S spoštovanjem Vaš hvaležni

Jakob Suppan.

V Divači, 19. okt. 1897.

Trpotčev sok (Spitzwegerich-Saft), izvrstno sredstvo zoper kašelj, prsobol, hripo, nahuhi in zastarele bolezni, se dobiva vedno svež v lekarni k „Zrinjskemu“ (H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg, št. 20).

Vsako naj pazi na varstveno znamko, ker samo oni trpotčev sok je iz moje lekarne, ki ima na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena steklenice trpotčevega soka takoj plačanega 75 kr. Zraven trpotčevega soka je dobro rabiti tudi gorski čaj zoper kašelj.

Cena enega zavitka gorskega čaja takoj plačano stane 35 kr.

Jedno kakor drugo se pošilja vsak dan po poštnem povzetju. Kdor pošlje denar naprej, naj pridene za tovarni list in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

Genjeni gospod lekarnar!

Pred kratkim sem naročil pri Vas steklenico krepilnih švedskih kapljic. One so meni in mojim znanecem ugajale dobro, zato Vas najtopleje zahvalim za to zdravilo. Blagovolite mi za moje znance poslati še 3 steklenice po 80 kr. po poštnem povzetju.

V Modrušu, dne 26. velikega travna 1898.

S spoštovanjem

Vid Zanič.

Prave krepilne švedske kapljice delujejo izvrstno proti vsem želodčnim boleznim, pomagajo k prebavljenju, čistijo krv in krepijo želodec. Po teh kapljicah izginejo vse bolezni želodca in črev, pa se dobi dober tek.

Treba pa paziti na varstveno znamko, ker samo one krepilne švedske kapljice so iz moje lekarne, ki imajo na steklenici sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega.

Cena edne steklenice krepilnih švedskih kapljic takoj plačanah 80 kr.

Pošilja se vsak dan po poštnem povzetju.

Kdor pošlje naprej denar, naj za pošto spremnico in zabojček doda 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu

H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20. Ako naročbe znašajo 5 gold. in več, pošiljajo se franko.

Prespoštovani gospod!

Moja žena je ležala tri mesece na trganju in kostoboli. Ko pa je začela rabiti Vaše „mazilo proti kostoboli“, vstala je že tretji dan, pa danes hvala Bogu hodi. Zahvaljajoč Vas za to izvanredno mazilo, ostajam pokoren sluga

Jernej Listički.

V Strmeu poleg Stubice, 22. mal. travna 1898.

Mazilo proti kostoboli (Fluid)

je prav dobro zdravilo zoper trganje v kosteh, revmatizmu, bolečine v križu, prehlajanje pri prepihu itd. Mazilo jači utrujene žile ter krepi stare, ki trpijo na slabosti nog.

Vsaka steklenica mora imeti varstveno znamko, t. j. sliko Nikolaja Šubića Zrinjskega, bana hrvaškega, ker samo ono mazilo je iz moje lekarne, ki nosi na steklenici to varstveno znamko.

Cena edne steklenice tega mazila takoj plačanega 75 kr.

Vsak dan se pošilja po poštnem povzetju.

Kdor denar pošlje naprej, naj pridene za pošto spremnico in zabojček 20 kr.

Lekarna k Zrinjskemu,

H. Brodjovin,

Zagreb, Zrinjski trg, št. 20.

VABILO**občnemu zboru**

ormoške posojilnice
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se odredi na

nedeljo 30. t. m. ob 11. dop.
v čitalnici ormoški.

Dnevni red:

1. Poročilo predstojnikov, polaganje konečnega računa in bilance za l. 1898.
2. Poročilo nadzorstva o računih in bilanci za l. 1898.
3. Predlog predstojništva in nadzorstva o porabi čistega dobička.
4. Prenaredba nekaterih točk zadružne pogodbe ali zadružnih pravil.
5. Volitev dveh členov v predstojništvo.

Drugo vabilo:

Ako ob zgorej navedeni uri ne bi bilo za sklepanje dosti navzočih udov, se kojs tem vabilom za ta slučaj nesklepčnosti zborovanja odredi v smislu §§ 33 in 34 zadružnih pravil drugo zborovanje na isti dan 30. aprila 1899, pa ob 2. uri popoldne na istem mestu in z istim dnevnim redom, kakor je zgorej za prvo zborovanje odločen. 1-2

V Ormoži, 2. aprila 1899.

Franc Hanželič. Dr. J. Geršak.

Služba organista in mežnarja
se takoj odda. Cerkveno predstojništvo Brezno-Fresen. 1-3

Kovači pozor!

Kdor želi dobiti najfinejši premog iz Moravskega, kakor tudi koks, naj se oglasi pri 1-3

Alojziju Vrščiu

trgovcu v

Ljutomer-u.

On ima tudi glavno zalogo vseh vrst Slatine, katero prodaja po nizki ceni.

Oznanilo.

Pri Sv. Jurji v Slov. Goricah bode dne 22. aprila t. l. zopet štantnine prosti živinski sejem, h kateremu se slavno občinstvo prav uljudno vabi.

Srenjski urad pri Sv. Jurju v Slov. gor.
Kramer, župan.

Cepljeno trsje

na ameriški podlagi, Riparija portalis in Solonis — kot pošcip ali mozler in rizlink se dobi pri Vinc. Ozmec, trgovcu pri Svet. Tomažu blizu Ormoža — po najnižjih cenah.

Na prodaj!

Lepo veliko posestvo se prodaja in sicer takoj. Poleg tudi živina in gospodarsko orodje.

Cena zelo nizka. Pogoji prav ugodni. Kje? pove uprava tega lista.

	Franc Dolenc v Mariboru, Poštne ulice 3.	
Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno	P. n. Velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporočam svojo veliko zalogo suknenega, platnenega in modnega blaga za moške in ženske obleke, vsake vrste štofov, kamgarnov, perrivenov in toskinov črnih, gladkih in pisanih kašmirjev, najnovejše volne, perkalov in satinov v vseh barvah od najcenejše do najboljše vrste — volnenih in židanih robecev, narejenih belih, pisanih in Jägerjevih srajc, kolirjev, manšet in najnovejših zavratnikov. Blago prijemam od prvih in najboljših tovarn, zategadelj sem zmožen vsakemu po najnižjih cenah postreči. Z odličnim spoštovanjem Franc Dolenc.	Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno
	2-5	
	Franc Dolenc v Mariboru, Poštne ulice 3.	

Protin in trganje.

Imel sem 20 let protin v rokah in nogah, pa me je ozdravilo Okičevo zdravilo zoper protin (Gicht-Heil).

Peter Bayerl, krojač.
Weilheim, Bavarsko.

Najsrečnejša zahvala Vam! Vračenje z Vašim zoper protinom je čudež.

Z odličnim spoštovanjem **J. Wrus**, kaplan pri Mariji na Polju, pri Ljubljani.

Imam čast poročati Vam, da je Vaše zdravilo zoper protin 69letnemu starčku pomagalo. Imenovani je bil bolan za protinom 23 let ter je rabil že mnogo sredstev zoper svojo bolezen, ene noče že leto dni ni mogel rabit, trpel je silne bolečine, a najbolj je še pomagalo Vaše zdravilo.

O. Angel Sattler, superijor kapucinov v centralnem pokopališču v Gradcu.

Vaše zdravilo zoper protin, ki ste mi je poslali pred nekaterimi meseci, mi je služilo prav dobro. Prosim, da mi pošljete še nekaj zavojev.

Aleks. Prosen, župnik v Bistrici na Dravi, Koroško.

Vaše blagorodje! Rad Vam spričam, da je Wörishoferjevo zdravilo zoper protin to, kar pove ime. To spričanje moje javljajte, kakor Vam ljubo.

Peter Dorner, kaplan,
Windischmatrei, Tirol.

14 let me je lamal protin. Na rokah so se naredili silno boleči izrastki. V poslednjem času so me krmili, kakor malo dete. Pa po Okičevem zdravilu zoper protin ozdravil sem popolnoma; tudi izrastki so izginili.

Jan. Gg. Bader, gostilničar „h kroni“,
Wörishofen. 2-3

Moj mož je trpel vsled protina 9 let grozne bolečine. Po Okičevem zdravilu zoper protin ozdravil je popolnoma.

Ana Zimmermann, Antwerpen v Belgiji.

Natančnejih pojasnil daje zastoj iznajditelj **J. Okič**, urednik časopisa „Kneipp-Blätter“ v Wörishofenu.

Išče se občinski tajnik

z letno plačo 360 gld. s privatnimi služki. Prosilci morajo biti slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožni ter večji potrebnih postav. Dokazati tudi morajo, da so vže kot občinski tajniki službovali.

Služba se takoj odda.

Občina trga Velenje, 27. marca 1899.

3-3 Župan: **Ježovnik.**

Krojaški**pomočnik**

dobro izurjen, ali pa še mlad, ki je voljen ubogati, se takoj sprejme pri Lovrencu Krajncu, trgovcu in krojaču pri sv. Ani na Krembergu. Oskrbljen bo dobro; delo čez leto in zimo. Ponudbe naj se pošilja na zgornji naslov, ali pa se predstavi osebno. 2-2

V najem

se vzame ali pa kupi gostilna na deželi blizu farne cerkve. Ponudbe se naj pošljejo na upravništvo tega lista. 2-2

Oklic.

Prostovoljna sodnijska dražba.

C. kr. okr. sodišče Šoštanj daje na znanje: Na prošnjo varuha mladoletnih dedičev Antonije Mravlak v Plešivcu dovoli se prostovoljna sodnijska dražba v zapuščino dne 24. januarija 1899 v Plešivcu umrle Antonije Mravlak spadajočega zemljišča vl. št. 15 d. o. Plešivec (vulgo Lipnikar) cenjene na . . . . . gld. 2488-54 s pritkino cenjeno na 232-45

skupaj . . . . . gld. 2720-99 ter premičnin cenjenih na 153 gld. 43 kr. in se določa v to edini narok za prodajo zemljišča na

14. aprila 1899
dopoludne od 11. do 12. ure
v tusodnem uradu in prodaja premičnin na

15. aprila 1899
od 11. do 12. ure dopoludne
na licu mesta v Plešivcu (pri Lipnikarju) s pristavkom, da se bodo stvari, katere pridejo k prodaji, prodale le za ali pa nad cenilno vrednostjo, da spada skupilo v zapuščino po Antoniji Mravlak, in da ostane zastavna pravica glede na zemljišču zavarovanih tirjatev nedotaknjena.

Pogoji, cenilni zapisnik in izvleček iz zemljiščne knjige se zamorejo v navadnih uradnih urah pri sodnji ogledati.

C. kr. okr. sodišče Šoštanj,
dne 24. marca 1899.

3-3 **Mihelič.**

Cenejše, kakor pri vsakem mizarju se kupijo pri meni rakve (truge).

Lepo lakirane, močne rakve od 4 gld. naprej. 8-10

Friderik Wolf,

naprava za pokopavanje mrličev.

Tegetthoffove ulice, št. 18 in Blumengasse 10. MARIBOR.

Učenec

se sprejme takoj pri
I. Rakoša, dimnikar Ormož

Kolesarji!

Kolesa in vsi deli koles (bicikelnov) kakor vsa potrebna orodja za popraviljanje koles dobivajo se po najnižji ceni pri 1-3

Alojziju Vrščiu

trgovcu v Ljutomer-u.

Posojilnica v Pišecah

ima dne 23. aprila t. l. predpoldne ob 8. uri svoj

redni občni zbor

z sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva o letnem računu in poraba čistega dobička.
2. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
3. Razni predlogi.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, tedaj se vrši ob 9. uri isti dan in po istem dnevnem redu, drugi občni zbor, pri katerem zboruje brezpogojno.

Načelstvo.

VABILO**k občnemu zboru Posojilnice v Celji,**

registrovane zadruga z neomejeno zavezo — Vorschussverein in Cilli, registrierte Genossenschaft mit unbeschränkter Haftung, kateri se bode vršil v nedeljo, dne 23. aprila 1899 ob 12. uri opoldan v sejni dvorani »Narodnega doma« v Celji, z sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje letnega računa za leto 1898.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Razni predlogi.

Celje, dne 10. aprila 1899.

Načelstvo.

Priden krojač

se sprejme v zavodu Marijinih bratov v Gradcu, Kirchengasse št. 1; znanje nemškega jezika se ne tirja. Stanovanje, hrana in perilo prosto; 10 gld. mesečne plače. Spričevala se naj, vsaj do 20. t. m. pošlejo tje.

„Electra“

Užigalnica za žep, ki se sama užge z žepno svetilko. Ako se le pritisne, nastane plamen. Iz nikla, izvrstna cena 1 gld. Če se pošlje fl. 1-20 franko. Povzeto fl. 1-40. 3-3

M. Feith, Dunaj, II., Taborstrasse 11/B.

„Naša straža“.

Hiša s kovačijo in vrtom na prodaj.

V večjem trgu na Slov. Štajarskem se bode v kratkem prodajala hiša s kovačijo in vrtom. Dobila se bo za okrog 3000 gold. — Hiša je v dobrem stanu, jez pa celo nov. Zraven kovačije bilo bi lahko postaviti tudi žago. Kdor bi bil volje to lepo posestvo po tako ugodni ceni kupiti, naj to naznani „Naši Straži“, ki bo v vsem potrebnem dalje posredovala. 3-3

Posestvo

s kakimi 20 orali zemljišča, z dobrim, z opeko pokritim poslopjem, se prodaja 9 oralov je gozda, njiv, travnikov in do brega sadonosnika, 1 oral vinograda, blizu ceste in cerkve. Oral stane 200 gld., le 1200—1500 se položi pri kupu. Imam na prodaj še druga posestva. Vpraša se pri **Fridr. Ranftl**, posestnik v Zgornji Kungoti, pošta Pesnica pri Mariboru.

Išče se mlad, zdrav in močan lovec in eden zidar. Oženjena imata prednost.
Oskrbništvo Thurnisch
pošta Ptuj. 2-3